

การมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

Student's Participation in Protection and Resolution towards Drug Abuse at Buriram Rajabhat University

นิติ ฤทธิ์สุรกาญจน์¹

ประชัน คະเนวัน²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยแยกตามเพศและชั้นปี ใน 5 ด้าน คือด้านการป้องกัน ด้านการคัดกรอง ค้นหา ด้านการดูแลช่วยเหลือและรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยมีค่าความเชื่อมั่น .806 แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 คน ประกอบด้วย นักศึกษาที่เป็นคณะกรรมการองค์การบริหารนักศึกษา จำนวน 5 คน นักศึกษาที่ทำหน้าที่สภานักศึกษา จำนวน 5 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 จำนวน 10 คน ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา จำนวน 1 คน และหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาจำนวน 1 คน ใช้การวิเคราะห์โดยอุปมาน ส่วนข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการวิเคราะห์ค่า t-test Independent และ F-test ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม

ในการเฝ้าระวังอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันอยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับน้อย

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

4. จากการสัมภาษณ์ในแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้ ด้านการป้องกัน มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมกิจกรรมในการป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในมหาวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนด้านการคัดกรองค้นหา ควรให้ความสำคัญสำหรับนักศึกษาเป็นพิเศษเพื่อป้องกันไม่ให้เยาวชนเหล่านี้มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการดูแลช่วยเหลือและรักษา ควรดูแลอย่างทั่วถึงและทุกมิติ ด้านการเฝ้าระวัง ควรมีการดำเนินการในด้านการเฝ้าระวังนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเคร่งครัดและด้านการบริหารจัดการ ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่องในการต่อต้านยาเสพติด

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

² อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ABSTRACT

The purposes of this research was to investigate students' participation in the prevention and resolution towards drug abuse at Buriram Rajabhat University in five aspects: the participation in protection, screening, supporting, prevention, and management. The samples were 370 freshman, sophomore and junior students at Buriram Rajabhat University, in the 2nd semester at academic year 2015. They were classified by stratified sampling and simple random sampling by drawing lots. The research instruments were a 6-rating scale questionnaire and interview with the reliability of .806. The statistics used for interview was inductive method and for questionnaire were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The hypotheses were tested by Independent sample t-test and F-test. When the significant differences were found, Scheffe' method was used. The statistical significance was at .05 level. The results of study revealed as follow:

1. The students' participation in the prevention and resolution towards drug abuse at Buriram Rajabhat University in overall was at a moderate level. When considering each aspect, it showed that the drug

prevention was at a high level and was followed by drug protection, respectively.

2. Participation of the students with different genders in the prevention and resolution towards drug abuse at Buriram Rajabhat University in overall and each aspects was not found different.

3. Participation of the students with different academic years in the prevention and resolution towards drug abuse at Buriram Rajabhat University classified by year in overall and each aspect was statistically significant different at level of .01.

4. The data obtained from the interview showed that: 1) For protection, the activities for prevention and aware drug abuse at the instructional lesson. 2) For screening, the students' important should be taken into account for prevention them from the risk of using drug. 3) For assistance, they should be assisted in all steps and dimensions. 4) For prevention, the eyes on the students whose behavior of drug use are should be strictly kept. And 5) for management, the budget for developing the students in order to prevent drug use should be supported continuously.

Keywords : Participation, Preventing and solving drug problems.

บทนำ

ในขณะที่หลายคนกำลังให้ความสำคัญกับปัญหาการเมืองไทย แต่ปัญหาอีกประการที่หลายคนละเลยไป ที่สร้างความรุนแรงในสังคมไม่แพ้ปัญหาการเมืองไทยนั่นก็คือ “ปัญหายาเสพติด” ปัญหายาเสพติดนับเป็นปัญหาสังคมที่มีความร้ายแรงระดับชาติ ทุกสังคมชุมชน ต่างได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติดในทุกวันนี้ คนจำนวนมากกำลังเผชิญกับปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดในสังคมไทยแม้จะได้มีมาตรการป้องกันและปราบปรามผู้ลักลอบ จำหน่ายและเสพยาเสพติด แต่ก็ยังไม่สามารถขจัดยาเสพติดให้หมดไปได้ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์

ที่เด่นชัดในการที่จะป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง โดยการประกาศสงครามกับยาเสพติด และให้มีการรวมพลังแผ่นดินเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด ทำการปราบปรามอย่างจริงจังให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดช่วยเหลือ ด้านการบำบัดรักษาแก้ปัญหายาเสพติด และให้ใช้มาตรการทางการศึกษาป้องกันเยาวชน นักเรียน นักศึกษาไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด ตลอดจนสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 1) และในรัฐบาลได้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนในการแก้ปัญหาดังกล่าวโดยใช้หลักการ

การป้องกันนำหน้าการปราบปราม ผู้เสพต้องได้รับการบำบัดรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษอย่างเด็ดขาด รวมทั้งระดมความคิดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อกำหนดแนวทางในการเอาชนะยาเสพติด ซึ่งจากการประชุมดังกล่าวได้มีความเห็นร่วมกันว่า การแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาปัจจุบัน จะต้องคิดใหม่ทำใหม่ โดยทุกฝ่ายในสังคมจะต้องผนึกกำลังรวมกันให้เป็นพลังแผ่นดิน เพื่อเอาชนะยาเสพติดให้ได้โดยเร็ว (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 173-174)

สำหรับการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติดมากที่สุดเนื่องจากกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเยาวชนที่มีอายุ 14-25 ปี ซึ่งอยู่ในวัยเรียน กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างดีว่าสถานการณ์ยาเสพติดในปัจจุบันได้แพร่ระบาดเข้ามาในสถานศึกษา ฉะนั้น การแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง จึงได้กำหนดนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดโดยความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 1) จากความเป็นมาและความสำคัญปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัย และเป็นผู้ที่มีส่วนในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในสถานศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาจะบรรลุตามเป้าหมายได้นั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายส่วนให้การสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นทางภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดว่ามีการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผนในการกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด โดยแยกตามเพศและชั้นปีการศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด
2. เป็นสารสนเทศเพื่อนำเสนอผู้บังคับบัญชาหรือผู้เกี่ยวข้องในการวางแผนกำหนดนโยบาย ตลอดจน การแก้ปัญหายาเสพติดและพัฒนาศูนย์ป้องกันปราบปรามยาเสพติดในมหาวิทยาลัย ให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษากับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ปีการศึกษา 2558

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองค้นหา ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือและรักษา ด้านการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2557 : 3)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการวิจัยแบบผสมผสาน โดยการใช้แบบสอบถาม และการใช้เทคนิคสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ดังนั้น ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 2 กลุ่มดังนี้

2.1 การใช้แบบสอบถาม

2.1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 11,028 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยบุรีรัมย์ภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148-149) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คนโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ให้กระจายไปตามกลุ่มนักศึกษาต่างๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) ด้วยการจับฉลาก

2.2 การใช้เทคนิคการสัมภาษณ์

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์

ใช้การเลือกแบบเจาะจง โดยผู้วิจัยกำหนดเป็นโควตา (Quota) จำนวน 22 คน ประกอบด้วย นักศึกษาที่เป็นคณะกรรมการองค์การบริหารนักศึกษา จำนวน 5 คน นักศึกษาที่ทำหน้าที่สภานักศึกษา จำนวน 5 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 จำนวน 10 คน ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา จำนวน 1 คน และหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา จำนวน 1 คน รวมจำนวน 22 คน

3. ตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษามี ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 เพศ ได้แก่ ชาย หญิง

3.1.2 ชั้นปี ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของ

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามกรอบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองค้นหา ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือและรักษา ด้านการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2557 : 3)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งมีวิธีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรประกอบด้วย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 รวมทั้งสิ้นจำนวน 11,028 คน

1.1 กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการผสมผสานโดยใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ประเภท คือ แบบสอบถาม และเทคนิคการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน แล้วทำการสุ่มกลุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสถานภาพ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ให้กระจายตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์

ใช้การเลือกแบบเจาะจง โดยผู้วิจัยกำหนดเป็นโควตา (Quota) จำนวน 22 คน ประกอบด้วย นักศึกษาที่เป็นคณะกรรมการองค์การบริหารนักศึกษา จำนวน 5 คน นักศึกษาที่ทำหน้าที่สภานักศึกษา จำนวน 5 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 จำนวน 10 คน ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา จำนวน 1 คน และหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาจำนวน 1 คน รวมจำนวน 22 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ประเภท คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขสำนวนและภาษาเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งก่อนนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายชื่อ หาค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างที่ใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูง อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ผลปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ มีค่าเชื่อมั่นเท่ากับ .806 ซึ่งผ่านเกณฑ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

2.2 แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์มีลักษณะแบบกึ่งมีโครงสร้าง ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.2.1 นำประเด็นเนื้อหาในแต่ละด้านมาสร้างกรอบประเด็นคำถามเพื่อสัมภาษณ์

2.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

2.2.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาแก้ไขเนื้อหาส่วนที่ใช้

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

3.1.1 ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ออกหนังสือส่งถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.1.3 แบบสอบถามมีทั้งหมด จำนวน 370 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้และมีความสมบูรณ์ จำนวน 370 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาเก็บรวบรวมเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

3.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3.2.2 ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นในแต่ละด้านทันทีที่จบการสัมภาษณ์ในแต่ละด้าน

3.2.3 เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยสรุปอีกครั้งซึ่งหากผู้สัมภาษณ์แต่ละคนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีก

3.2.4 การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้บันทึกเทปไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ (Percentage)

4.2 การมีส่วนร่วมของนักศึกษาด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม การนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ t-test Independent

4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างถึงการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำแนกตามชั้นปีที่ 1-3 วิเคราะห์โดยใช้ F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffes' Method)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ถอดข้อมูลจากการบันทึกเทปมาพิจารณารวมกับการจดบันทึกของผู้วิจัยแล้วทำความเข้าใจในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน

2. วิเคราะห์โดยการตีความในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) หรือตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปมาน

(Inductive Method) คือ พิจารณาความเหมือนกันความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กันมาหาข้อสรุปแล้วบรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกัน รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือและรักษา

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่สำหรับในภาพรวมที่แตกต่างกันได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ พบว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน

5. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์

5.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกัน มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในมหาวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนเช่น กิจกรรม To Be Number 1 กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ โดยนักศึกษามีกิจกรรมกีฬาป้องกันยาเสพติด ส่งเสริมการรวมกลุ่มของนักศึกษาทั้งในส่วนของชมรมและสภานักศึกษา จัดให้มีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการป้องกันยาเสพติดแก่นักศึกษาสร้างความตระหนักต่อปัญหายาเสพติดและรู้จักปฏิบัติตนในการป้องกันปัญหายาเสพติดมีกิจกรรมเผยแพร่

ประชาสัมพันธ์ การจัดบรรยายพิเศษโดยวิทยากร การจัดป๋ายนิเทศในชั้นเรียนและในโอกาสที่สำคัญ

5.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองค้นหา สำหรับนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดและปัญหาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษป้องกันไม่ให้เยาวชนเหล่านี้มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด โดยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือดูแลช่วยเหลือตามความเหมาะสม เช่น การจัดค่ายอบรม การส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ฯลฯ นอกจากนี้พิจารณาใช้วิธีการสุ่มตรวจปัสสาวะเป็นห้วงๆ เพื่อการป้องปรามในกลุ่มนักศึกษาที่เสี่ยงต่อการติดสารเสพติด

5.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือและรักษา สำหรับนักศึกษาที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด ให้ถือนโยบายผู้เสพคือ ผู้ป่วยที่จะต้องรักษาจึงให้ทุกมหาวิทยาลัยใช้นโยบายนี้อย่างจริงจัง โดยร่วมกับสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำนักศึกษาที่ตรวจพบว่าใช้ยาเสพติดเข้ารับการบำบัดอย่างเหมาะสม ภายหลังการจำแนก คัดกรองแล้วทั้งนี้ให้ส่งเสริมโครงการจิตสังคมบำบัดในมหาวิทยาลัยและเน้นย้ำให้สถานศึกษาจัดให้มีการติดตาม ดูแลช่วยเหลือนักศึกษาหลังการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่อไปด้วย

5.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง มหาวิทยาลัยควรมีส่วนร่วมในการติดตามพฤติกรรมของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเข้มงวดและมหาวิทยาลัยควรมีการดำเนินการในด้านการเฝ้าระวังนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยมอบหมายให้บุคลากรประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา บุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านยาเสพติด และสารวัตรนักศึกษา ร่วมกันติดตามพฤติกรรมของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควรดำเนินการติดตั้งตู้รับแจ้งเบาะแสในด้านพฤติกรรมของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เนื่องจากจะเป็นการสร้างระบบกลไกเฝ้าระวังยาเสพติดในมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี

5.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติงานด้านการต่อต้านยาเสพติดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานต้องหยุดชะงัก หรือไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการในการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ไข

ปัญหาเสพติด ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองค้นหา ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือและรักษา ด้านการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และด้านการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ พบประเด็นที่สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองค้นหา ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือและรักษา ด้านการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ยังคิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยและยังเห็นว่าเป็นเรื่องส่วนตัว ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงปัญหาตลอดจนยังไม่มีเชื่อมั่นในการแก้ปัญหา ที่สำคัญขาดความสามารถในการทำงาน การสร้างทีมงาน หรือกลุ่มต่างๆ ที่จะเป็ส่วนร่วมในการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาให้สำเร็จ การมองปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาของมหาวิทยาลัยต้องแก้ปัญหายาโดยมหาวิทยาลัยควรให้คุณค่าความหมายของการแก้ไขปัญหายาเสพติด การสำนึกร่วมในการแก้ไขปัญหายาอาจเกิดมาจากการรับรู้ความตระหนักในปัญหาหรืออาจเกิดจากการกระตุ้นจากภายนอกโดยผ่านโครงการหรืองานพัฒนาอื่นๆ และมีประเด็นการมีส่วนร่วมที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงๆ ได้แก่ นักศึกษามีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัย นักศึกษามีส่วนร่วมในการตรวจตราภายในและรอบบริเวณมหาวิทยาลัย มิให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่นักศึกษาเข้ามาั่วสุมในมหาวิทยาลัย และนักศึกษามีส่วนร่วมในการตรวจตราสอดส่องกวดขันพื้นที่เสี่ยงในมหาวิทยาลัยนอกจากนี้ยังมีนักศึกษามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารบุคคลที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในรั้วมหาวิทยาลัย นักศึกษามีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกหรือกลุ่มจิตอาสา เพื่อร่วมป้องกันปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัย นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลานกีฬา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ นักศึกษามีส่วนร่วมในการอบรมความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดตามโครงการของมหาวิทยาลัย และนักศึกษามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์โทษของยาเสพติดตามป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ ในมหาวิทยาลัย การได้ข้อสรุปดังกล่าวอาจเนื่องมาจากการที่จะทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากนักศึกษาในการสอดส่องพฤติกรรม เพื่อนักศึกษาที่อาจจะอยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการ

ติดยาเสพติด ผลงานวิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรี ลาภเหลือ (2547 : บทคัดย่อ) การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี เป็นการวิจัยประเมินผล มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครู ในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในสถานศึกษา เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในสถานศึกษา และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหของการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีในเขตพื้นที่ 13 อำเภอ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีส่วนร่วมในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดเขต แจ่มกระจ่าง (2547 : บทคัดย่อ) การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของครูระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยครูระดับชั้นประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 246 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กานต์ชัยญา แก้วแดง (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการเสริมสร้างการเรียนรู้การใช้ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันสารเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของนักเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการใช้สารเสพติดในมหาวิทยาลัย ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทักษะชีวิตในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักศึกษา และเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อการใช้ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันสารเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของนักศึกษา อันจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อสารเสพติดโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของนักศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันโดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันนักศึกษาของมหาวิทยาลัยโดยภาพรวมเป็นนักศึกษาที่มุ่งมั่นต่อการศึกา ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครอบครัวที่อบอุ่น ให้ความหวังใยประกอบกับผู้บริหารของมหาวิทยาลัย มีความหวังใยและมุ่งมั่นดูแลนักศึกษาอย่างเป็นระบบทั้งบุคลากรของมหาวิทยาลัย ส่วนราชการอื่น ๆ ตลอดถึงชุมชนได้ร่วมมือกันส่งผลให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการปกป้องตนเองจากยาเสพติด ผลงานวิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของอัคริณี แก้วดวงเล็ก (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูต่อการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูต่อการป้องกันสารเสพติดภายในโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 จังหวัดชลบุรี ประชากรวิจัยที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 จังหวัดชลบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 55 คน ผลการศึกษา พบว่า ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 ส่วนใหญ่เคยได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสารเสพติด จากสื่อโทรทัศน์ และครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์อบรมเกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติด ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการป้องกันสารเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของนักศึกษา ด้านการคัดกรองค้นหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดและปัญหาต่างๆ ให้มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ป้องกันไม่ให้เยาวชนเหล่านี้มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด โดยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือดูแลช่วยเหลือตามความเหมาะสม เช่นการจัดค่ายอบรม การส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ฯลฯ นอกจากนี้ให้พิจารณาใช้วิธีการสุ่มตรวจปัสสาวะเป็นห่วงๆ เพื่อการป้องปรามในกลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดสารเสพติด ผลงานวิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ สงวนแพ่ง (2549 : 85) ได้ศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรม To Be Number One ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิด การเปลี่ยนแปลงจากระดับน้อยไปเป็นระดับปานกลาง ได้แก่ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมศาสนา และวัฒนธรรม กิจกรรม ให้คำปรึกษาและส่งเสริม และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ปัญหาของการเข้าร่วมกิจกรรมได้แก่ ไม่ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น ไม่มีความสามารถในการทำกิจกรรม รู้สึกเสียเวลามองไม่เห็นประโยชน์ และอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมไม่

ค่อยมีเวลาให้คำปรึกษาแนะนำ

2.3 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของ นักศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือและรักษา โดย ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีส่วน ร่วมกับมหาวิทยาลัยจัดให้มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานป้องกัน ปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัย หรือนักศึกษามีส่วนร่วมกับ มหาวิทยาลัยจัดบริการให้คำปรึกษาแนะนำในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด และเน้นย้ำให้สถานศึกษาจัดให้มีการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือนักศึกษาหลังการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่อไปด้วย ผลงาน วิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉราภรณ์ ละเอียดดี (2546 : 84) การศึกษาการพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมของ โรงเรียนต่อการบำบัดรักษายาเสพติดแอมเฟตามีนมีวัตถุประสงค์ เพื่อ วิเคราะห์และประเมินศักยภาพการมีส่วนร่วมของโรงเรียนใน ด้านการเฝ้าระวังและสนับสนุนการบำบัดรักษานักเรียนที่เสพ/ติด สารเสพติดแอมเฟตามีน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ มาจากการสุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่มีรายงานผลการตรวจปัสสาวะ ในนักเรียนเป็นบวกมากกว่า ร้อยละ 1 และกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ ในอัตราสูง ผลการศึกษาพบว่า ด้านการค้นหาคัดกรองผู้ติดยา/ ผู้เสพ และด้านการบำบัดรักษา อยู่ในระดับน้อย

2.4 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของ นักศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง โดยภาพรวมอยู่ ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักศึกษามีส่วนร่วมกับ มหาวิทยาลัย ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการ เรียนรู้ให้ผู้เรียนปลอดยาเสพติด นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควร ดำเนินการติดตั้งตู้รับแจ้งเบาะแสในด้านพฤติกรรมของนักศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผลงานวิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับ งานวิจัยของ บำรุงวรผล (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วน ร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด จันทบุรี การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับการมีส่วน ร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และเปรียบเทียบ ความแตกต่าง ของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเขตที่ตั้งของสถานศึกษาและประเภทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี จำนวน 209 คน ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการดำเนิน งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้าน การกำหนดนโยบายและด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้าน การวางแผน ด้านการสนับสนุน และด้านการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

2.5 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของ นักศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า มหาวิทยาลัยควรสนับสนุน ด้านงบประมาณในการพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติ งานด้านการต่อต้านยาเสพติดและนักศึกษามีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานของคณะกรรมการนักศึกษาในด้าน ยาเสพติดตามแผนปฏิบัติงานที่วางไว้ ผลงานวิจัยดังกล่าวจึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย สุเมทพิพัทธ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรณีศึกษา สหวิทยาเขต กรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้เป็นการ วิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้า ศึกษาสภาพปัญหา และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมในการ ป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม ตัวอย่างประกอบด้วย ครูที่ปรึกษา ครูที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการ ป้องกันยาเสพติด ผู้ปกครอง นักเรียน 7 คน ผู้นำชุมชน รวม ทั้งสิ้น 25 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวางแผน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้นำชุมชน ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน การป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้า ด้านการดำเนินการป้องกัน การแพร่ระบาดของยาบ้า ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาบ้าบ้างเล็กน้อย แต่ผู้นำ ชุมชนไม่มีส่วนร่วม อิทธิพลของเพื่อนเป็นปัจจัยสำคัญนำไปสู่การ เสพยาบ้า ครูควรมีระบบบริหารจัดการในแนวทางการป้องกัน ยาเสพติดในสถานศึกษา ทำข้อมูลทะเบียนประวัติ นักเรียนที่ใช้ สารเสพติด เฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินผล เพิ่มงบประมาณและ บุคลากรมีแผนการปฏิบัติงาน กำหนดแนวทางตามยุทธศาสตร์

3. ผลการวิเคราะห์จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากการสัมภาษณ์ มีดังนี้

ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างโดย กำหนดหัวข้อไว้กว้างๆ ปรากฏว่ามีข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกัน มหาวิทยาลัย ควรส่งเสริมกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในมหาวิทยาลัย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ส่งเสริมการรวมกลุ่มของ นักศึกษาทั้งในส่วนของชมรมและสภานักศึกษา จัดให้มีการณรงค์

และประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการป้องกันยาเสพติดแก่นักศึกษา สร้างความตระหนักต่อปัญหาเสพติด

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองค้นหา สำหรับนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดและปัญหาต่าง ๆ ให้มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ป้องกันไม่ให้เยาวชนเหล่านี้มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด โดยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือดูแลช่วยเหลือตามความเหมาะสม

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือและรักษา สำหรับนักศึกษาที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติดให้ถือนโยบายผู้เสพ คือ ผู้ป่วยที่จะต้องรักษา จึงให้ทุกมหาวิทยาลัยใช้นโยบายนี้อย่างจริงจัง โดยร่วมกับสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำนักนักศึกษาที่ตรวจพบว่าใช้ยาเสพติดเข้ารับการบำบัดอย่างเหมาะสม

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง มหาวิทยาลัยควรมีส่วนร่วมในการติดตามพฤติกรรม ของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเข้มงวดและมหาวิทยาลัยควรมีการดำเนินการในด้านการเฝ้าระวังนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยมอบหมายให้บุคลากร ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษา บุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านยาเสพติด และสรวตรักศึกษา ร่วมกันติดตามพฤติกรรมของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

3.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติงานด้านการต่อต้านยาเสพติดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานต้องหยุดชะงัก หรือไม่ปฏิบัติตามเป้าหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของนักศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษามีส่วนร่วมในการณรงค์ป้องกันปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัย ดังนั้น มหาวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและสังคม นอกจากให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษาแล้วยังต้องมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลสุขภาพพลานามัยให้สมบูรณ์อยู่

เสมอแต่ในสภาพปัจจุบันปัญหายาเสพติดซึ่งมาในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ แพร่หลายเข้าไปสู่เยาวชนและสถานศึกษาต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ทางมหาวิทยาลัยควรหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดดังกล่าวมิให้เกิดขึ้นในรั้วมหาวิทยาลัย เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาให้นักศึกษารู้และตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดให้โทษและให้นักศึกษาสามารถหาวิธีการปฏิเสธหลีกเลี่ยงยาเสพติดให้โทษทุกชนิด

1.2 ผลการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือและรักษา ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีโครงการเกี่ยวกับการบำบัดและฟื้นฟูสำหรับนักศึกษาที่ติดยาเสพติด เป็นมาตรการที่ต้องใช้ความพยายามทั้งเรื่องของกลไก กำลังพล งบประมาณ และวิธีการในการดำเนินการค่อนข้างมาก เริ่มตั้งแต่การค้นหาคัดกรอง บำบัด ฟื้นฟู ติดตาม และกระบวนการกลับคืนสู่สังคมสิ่งที่สำคัญที่ควรได้รับการผลักดันและเพิ่มความเข้มข้นมากขึ้นคือขั้นตอนการกลับคืนสู่สังคม เช่น การติดตามดูแลช่วยเหลือหลังการบำบัด และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ควรสร้างระบบการติดตามเชิงรุก การค้นหา ผู้เสพแบบสมัครใจ ผู้เสพส่วนใหญ่ไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัด

1.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอจากการสัมภาษณ์ คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ข้อมูลรายละเอียดกับนักศึกษาเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติด สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่และผลกระทบที่ตามมา เช่น เกิดความเสียหายเศรษฐกิจ เกิดปัญหาสังคม ทั้งนี้ เพราะว่า นักศึกษายังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดอย่างแท้จริง ว่าส่งผลเสียหายเป็นลูกโซ่ เกิดปัญหาสังคมตามมามากมาย อย่างเช่น บุคคลในครอบครัวติดยาเสพติดจะส่งเสียต่อสุขภาพกายและจิตใจ ผลการเรียนตกต่ำ เมื่อติดยาเสพติดแล้วต้องการเงินมาซื้อยาเสพติดก็จะหาทางทุกวิถีทาง เริ่มจากการลักเล็กขโมยน้อยภายในครอบครัว ต่อมาไปกระทำความผิดกฎหมายอื่น ๆ ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ชิงทรัพย์ ร่วมกับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดด้วยกันปล้นทรัพย์ หรือแม้แต่ฆ่าผู้อื่นเพราะต้องการทรัพย์สิน เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมทั้งสิ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาระบบข้อมูลที่เอื้ออำนวยให้ผู้บริหารอาจารย์ สามารถใช้วิเคราะห์ให้ทราบถึงปัญหาได้ทุกมิติ และทุกระดับ มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในทุกเรื่องอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการแก้ไขปัญหายาควรมี

บุคลากรหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น กลุ่มเพื่อน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว หรืออาจารย์อื่นที่มีความสามารถที่จะช่วยเหลือนักศึกษาได้

2.2 ควรศึกษาและนำนโยบายการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาสาเหตุติดไปสู่การปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติการครอบคลุม
ทุกกลุ่มเป้าหมายและการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทั้งในและนอกสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาและให้ความสำคัญในการต่อต้าน
ยาเสพติดอย่างจริงจังและต้องแก้ปัญหาสิ่งมอมเมาอบายมุขอื่น

ควบคู่กันไปด้วย มีการพัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อม บริการทางการแพทย์ และจิตวิทยาสังคม เพื่อมิให้ปัญหาเลวร้ายยิ่งกว่าที่เป็น
ในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : พรินทวาทกรฟิค.
- กานต์ชัยญา แก้วแดง. (2555). **การเสริมสร้างการเรียนรู้การใช้ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันสารเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- กิตติศักดิ์ สงวนแพง. (2549). **ได้ศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรม To Be Number One**
- ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด.การศึกษาค้นคว้าอิสระ (ส.ม. การจัดการระบบสุขภาพ) : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- ธงชัย สุเมทธิพันธ์ (2546). **การมีส่วนร่วมในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา**
- กรณีศึกษาสหวิทยาเขต กรุงเทพมหานคร 3 กรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ศิลปศาสตร์ (ประชากรศึกษา)**
- : มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- บำรุง วรพล. (2546). **การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด**
- ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.**
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 10.
- บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วัชร ลาภเหลือ. (2547). **การมีส่วนร่วมของครูในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา**
- สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- สุดเขต แจ่มกระจ่าง. (2547). **การมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของครูระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง**
- จังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). **เอกสารประกอบระเบียบวาระการประชุมการดำเนินโครงการรณรงค์ป้องกันและ**
- แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557.**
- ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์วิจิตร ศรีอาน ชั้น 5 อาคารสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา : กรุงเทพมหานคร.
- อัจฉราภรณ์ ละเอียดดี. (2546). **การศึกษาการพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมของโรงเรียนต่อการบำบัดรักษาเสพติดแอมเฟตามีน.**
- กรมสุขภาพจิตกับยาเสพติด : กรุงเทพมหานคร.**
- อัศวิน แก้วดวงเล็ก. (2554). **การมีส่วนร่วมของครูต่อการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา : กรณีศึกษา โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3**
- จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. (สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน) มหาวิทยาลัยบูรพา.**

